

dědici s výhradou inventáře jen v poměru dědických podílů (§ 821 obč. zák.) a dědici bez výhrady inventáře jako korreální dlužníci neobmezeně s právem regresu (§ 820 obč. zák.), ale z toho neplyne, že se tím mění i pořadí daňové pohledávky. Zůstává proto pohledávka věřitelova co do pořadí nezměněna (§ 1407 obč. zák.).

Čís. 14672.

**Novoty podle § 482 druhého odstavce c. ř. s.
Pojem chovatele zvířete podle § 1320 obč. zák.**

(Rozh. ze dne 2. listopadu 1935, Rv II 915/33.)

Podle přednesu žaloby utrpěl žalobce zranění pádem s kola, k němuž došlo tím, že mu do předního kola skočil pes, patřící žalovaným Františce a Jaromíře D-ovým a běžící k spolužalovanému jejich otci Janu D-ovi, který jej volal k sobě pískáním. Nárok na náhradu škody uznal prvý soud důvodem po právu jen proti Janu D-ovi. Odvolací soud neuznal jej důvodem po právu ani proti tomuto žalovanému (Janu D-ovi).

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání, pokud směřovalo do výroku, jimiž nebyl uznán žalobní nárok důvodem po právu proti Františce a Jaromíře D-ovým, obnovil však rozsudek prvního soudu, pokud šlo o Jana D-a.

Důvody:

V první stolici přednesli žalovaní, že pes jen výjimečně přijde na ulici, a to vždy v průvodu prvního žalovaného Jana D.; že i tentokráte (t. j. v době nehody) nebyl pes bez dohledu, poněvadž první žalovaný Jan D. měl stále psa pod dohledem. Dále přednesli, že pes nikdy nepobíhá bez dozoru po ulici, nýbrž vždy s košem a pod dozorem a v průvodu Jana D. Konečně přednesli, že Jan D. v nepřítomnosti spolužalovaných svých dcer stará se o psa a má nad ním dozor, což bylo také v době žalobcem tvrzeného úrazu. Prvý soud zjistil, že spolužalovaný Jan D. vede dozor nad psem, že dozor měl i v době kritické, že spolužalované jeho dcery jsou zaměstnány po celý den mimo domov, že Jan D. nemá jinak žádného zaměstnání a že se proto dozoru nad psem mohl náležitě věnovati. Také Jan D. udal při svém výsledku v první stolici, že psa, patřícího žalovaným dcerám, ošetřuje a o něj se stará a že jej nechává volně pobíhati s náhubkem jen ve vedlejších ulicích. Odvolací soud naproti tomu zjistil na základě opakovaného výsledku stran, že dcery otci dozor nad psem nesvěřily, že tento pouze v jejich nepřítomnosti psa opatroval, že v osudnou dobu byla spoluobžalovaná Jaromíra D-ová doma a že starost o psa v tu dobu příslušela jí. Tím ocitl se odvolací soud v rozporu s přednesem žalovaných v první stolici učiněným, že i v době nehody byl pes pod dozorem prvního žalovaného. Jde o rozpor podstatný, na němž odvolací soud svůj rozsudek z valné části založil. Nelze připustiti, aby přednes strany z první stolice byl teprve

ve druhé stolici — a to ještě ve formě výpovědi strany — měněn. Jiné skutkové údaje strany ve stolici druhé, než byly učiněny ve stolici první, jsou nepřipustnou novotou (§ 482 odst. 2 c. ř. s.), ať byly učiněny podáním, či ústním přednesem, či výpovědí při výslechu. Vlastní přednes v první stolici musí strana dáti proti sobě platiti, ať je jí na prospěch nebo nepospěch. Nelze také připustiti, aby podle toho, jak se poměry utvoří, ten neb onen člen společné domácnosti, kde mají psa, prohlásil sebe za chovatele, jemuž starost o psa příslušela, ale aby zároveň každý z nich odmítal odpovědnost za poškození psem, jak se děje v souzeném případě. Je pochopitelné, že z osob přicházejících v úvahu jako chovatelé psa, hlásila by se především ta, jež by mohla podle § 1320 obč. zák. prokázati, že, pokud na ní bylo, učinila vše k náležitému opatření zvířete. Pojem chovatele zvířete je pojmem právním, jež nutno rozřešiti na podkladě zjištěných skutečností. Chovatelem zvířete podle § 1320 obč. zák. rozuměti jest toho, kdo zvíře po nějaký čas u sebe má, vykonává k němu práva z tohoto skutečného stavu vzcházející a rozhoduje při tom i o způsobu, jak zvíře má býti opatřeno z důvodu veřejné bezpečnosti (srov. na př. rozh. čís. 5419 a 7985 sb. n. s.). Vlastníkem zvířete chovatel býti nemusí, neboť zákon klade v § 1320 obč. zák. váhu jedině na skutečné chování zvířete a ne na vlastnické právo k němu. Není také zákonem vyloučeno, aby bylo i několik chovatelů, jde-li o zvíře chované ve společné domácnosti. Z toho, co žalovaní v první stolici přednesli — a co si musí dáti proti sobě líbiti — vyplývá, že i Jan D. byl chovatelem psa a to i tehdy, když zároveň s ním byla dcera doma. Vždyť sám přiznal, že vedl dozor nad psem i v době úrazu, a jde najevo také z výpovědi tohoto spolužalovaného učiněné ve druhé stolici, kde uvedl, že pes mu vyběhl pootevřenými dveřmi ven na ulici na protější chodník, že ho volal zpět a že od okamžiku, kdy zjistil, že pes je na ulici, až do okamžiku, kdy se stalo neštěstí, uplynuly asi dvě minuty. Z tohoto stavu věci je zcela nerozhodné, zda dcery otci formálně dozor nad psem svěřily, když jej ve skutečnosti vykonával. Bylo tedy na Janu D-ovi, aby prokázal, že se postaral o potřebné opatření a dohled. Chovatel psa jest povinen učiniti taková opatření, která lze rozumně očekávati se zřetelem k potřebám denního života a k jednotlivostem případu. Potřebná míra opatření musí býti posuzována objektivně a jest žádati na chovateli zvířete takový stupeň opatrnosti, jaký lze požadovati na člověku obyčejných schopností (§ 1297 obč. zák.). Toho Jan D. neprokázal, jak ukázala skutečnost, že pes, po frekventované ulici volně pobíhá, porazil cyklistu a že asi po dvě minuty — tedy po dobu k tomu postačující — nebyl odvolán a že při včasném odvolání mohlo býti nehodě zabráněno. Je lhostejné, že pes byl mírné povahy a že nebyl kousavý, neboť může poškoditi také jiným způsobem, než kousnutím, jak se právě v tomto případě stalo. Nedostatek důkazu potřebného opatření podle § 1320 obč. zák. stačí k odsouzení. Ani v tom směru nelze souhlasiti s odvolacím soudem, že je bez významu zjištění prvního soudu, že pes i jindy po ulici volně pobíhal, neboť i tato okolnost je důležitá pro úsudek, jak byl pes vůbec opatrován a zda byl náležitě opatřen v době kritické. Jinak jest tomu v příčině spolužalovaných Františky a Jaromíry D-ových; i když Jaromíru nutno pokládati také za chovatelku psa, když právě dala psu náhubek, chystala se s ním vyjít z domu a jen na chvíli

odběhla, nelze jí se zřetelem k okolnostem tohoto případu právem vytýkati nedostatek potřebného opatření psa. Nemohla se nadíti, že pes, uzavřený ve světnici, za prvním žalovaným vyběhne a kdyby se toho byla nadála, mohla předpokládati, že Jan D. psa zadrží (§ 1297 obč. zák.). Spolužalované Františce D. nelze přičítati nějaké zavinění na neopatření psa již proto, že v té době nebyla doma a doma byli ostatní dva členové domácnosti. Dodati jest, že názor dovolatelův, že odpovídají všichni žalovaní podle § 1320 obč. zák. nedílně i v tom případě, že by jeden z nich opomenul psa opatřiti, nemá opory v zákoně. Předpoklady § 1301 obč. zák. pro ručení několika osob za škodu protiprávně způsobenou nejsou tu dány.

Čís. 14673.

Pojišťovací smlouva.

Výpověď pojistného poměru daná jednatelem pojištěného společenstva.

(Rozh. ze dne 2. listopadu 1935, Rv II 974/33.)

Proti žalobě na zaplacení pojistných premií namítlo žalované společenstvo, že premie jsou žalovány za dobu, kdy pojišťovací smlouva zanikla řádnou výpovědí danou jménem a na jeho příkaz jednatelem Antonínem P-em, takže žaloba je neodůvodněna. **P r v ý s o u d** uznal o mezitímním návrhu určovacím, že pojišťovací smlouva netrvá po právu. **D ů v o d y:** Antonín P. byl na základě usnesení ředitelstva žalovaného společenstva zmocněn, aby jako jednatel žalovaného vypověděl u žalobkyně pojistku. Učinil tak jménem žalovaného dopisem ze dne 20. září 1932 a ke svému podpisu připojil označení: jednatel. Výpověď se stala včasné a platné a učinil ji jednatel žalovaného jako jeho zmocněnec; ve výpovědi uvedl číslo pojistky s výslovným prohlášením »Vypovídáme pojistku«, z čehož jasně plyne, že nejednal svým jménem, kterážto okolnost plyne také z toho, že se podepsal jako jednatel. Žalobkyně proto musela věděti, o jakou pojistku a o kterou smluvní stranu jde, což ostatně jest zřejmé z dopisu ze dne 13. ledna 1933, v němž obrací se na žalované společenstvo, uvádějíc přesnou jeho adresu a číslo pojistky. Ostatně, kdyby žalobkyně měla ohledně sporné výpovědi nějaké pochybnosti, bylo její povinností, aby se ihned po doručení výpovědi ze dne 20. září 1932 obrátila na žalované společenstvo s dotazem o vysvětlení, jak toho žádá poctivost v obchodním styku, a nikoliv nechati kritickou lhůtu po dojití výpovědi uplynouti, a teprve potom vyvozovati z toho důsledky ve svůj prospěch. Nehledě k tomu jest soud přesvědčen, že výpověď smlouvy pojišťovací jest platná již proto, že dopisem ze dne 25. ledna 1933 žalované společenstvo schválilo výpověď danou Antonínem P-em jako jeho jednatelem, při čemž tento dopis byl podepsán ve smyslu stanov žalovaného společenstva firmanty a opatřen razítkem žalovaného společenstva, takže žalobkyně nemohla mít pochybnosti o platném projevu žalovaného společenstva. **O d v o l a c í** s o u d vyslovil, že pojišťovací smlouva trvá po právu. **D ů v o d y:** Podle § 17 zák. o hosp. spol. určují stanovy hospodářských společen-